Список використаних джерел

1. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005. 714с.
2. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т. 3 / відп.ред.С.В. Мочерний. Київ : Видавничий центр «Академія», 2001. 952 с.
3. Міністерство фінансів України, Методичний посібник щодо аспектів управління ризиками, як складової системи внутрішнього контролю у розпорядника бюджетних коштів. 2022. 22 с.

Дячук Аліна Валеріївна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»;
науковий керівник:
Паславська Роксолана Юріївна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту;
Львівський національний університет ім. Івана Франка

ЛІЗИНГ ЯК ДЖЕРЕЛО ПРОЄКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Одним із найбільш перспективних джерел проєктного фінансування для українських підприємств є фінансовий лізинг, який забезпечує можливість оновлення основних фондів без значних одноразових капіталовкладень. Це особливо актуально в умовах обмеженого доступу до традиційних інвестиційних ресурсів. Завдяки поєднанню функцій оренди, кредитування та фінансування, лізинг виступає ефективним механізмом підтримки реалізації інвестиційних проєктів, сприяє оновленню виробничої інфраструктури та створює умови для зростання конкурентоспроможності підприємств.

На сьогодні в Україні створені необхідні економічні умови та певна правова база для розвитку лізингових відносин. Не дивлячись на ряд труднощів (а головна з них – відсутність економічної стабільності в суспільстві), сподіватимемося, що лізинг зможе зайняти гідне місце серед нових форм економічної діяльності, що розвиваються в Україні.

У нинішній економічній ситуації в Україні, коли більшість компаній потребують серйозної модернізації, але не мають коштів для придбання, лізинг може бути найбільш підходящим засобом оптимізації господарської діяльності підприємства, оскільки його функція полягає в забезпеченні передачі майна, яке підприємство власник хоче продати, але не задовольняється періодичними виплатами користувачам, які не можуть купити нерухомість, але погоджуються

здати її в оренду. Орендодавець вирішує цю проблему, лізингодавець купує орендовану річ у її власника за повну вартість і здає її користувачеві від свого іменір [3].

Однак, крім цих переваг, лізинг має і певні недоліки, серед яких головним є вартість оренди для лізингоодержувача може бути вищою за вартість звичайного кредиту. Крім того, складання договору оренди вимагає більш тривалого часу та складнішої організації, ніж формулювання звичайного договору банківської позики. Ризик орендодавця полягає в тому, що існує ризик того, що основний засіб може стати застарілим, а також неповним і своєчасно не «отримано лізингові платежі» (хоча він отримує прибуток від оренди).

Ринок фінансового лізингу в Україні є динамічним та стратегічно важливим для розвитку малого і середнього бізнесу. Його структура характеризується високою концентрацією: ключові гравці, такі як OTP Leasing, Raiffeisen Leasing і UniCredit Leasing, контролюють значну частку ринку, тоді як менші компанії спеціалізуються у вузьких нішах. Ринок сегментований за типами обладнання (автомобілі, сільськогосподарська та будівельна техніка, промислове обладнання), що сприяє більш точному задоволенню потреб клієнтів[1].

Державна підтримка, зокрема через програму «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%», стала суттєвим стимулом для активізації інвестиційної діяльності МСП, забезпечивши їм доступ до фінансування з лояльними умовами. Участь банків і лізингових компаній, таких як ПриватБанк, у лізингових програмах свідчить про зростання конкуренції та доступності фінансових інструментів. Водночас, новим гравцям складно вийти на ринок через високу конкуренцію та необхідність спеціалізованого управління ризиками [2].

Для подальшого розвитку ринку послуг фінансового лізингу необхідно визначити пріоритетні заходи: створення сприятливої законодавчої бази, розвиток інвестиційної інфраструктури та зниження витрат, запровадження нових ініціатив та підтримка сталого розвитку, зміни у фінансовому регулюванні та прозорість гібридних фінансових інструментів, проникнення лізингу в нові сегменти економіки, зниження вартості лізингових послуг.

Список використаних джерел

1. Гиренко Ю.В. Лізингові послуги банків та проблеми їх розвитку в Україні. 2022. 105 с.

2. Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%. URL: https://bdf.gov.ua/programs/prohrama-dostupnyy-finansovyy-lizynh-5-7-9/

3. Коровіна Н.В., Юр’єва Г. О. Можливості розвитку ринку фінансового лізингу в Україні. Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут. 2024. №29. С.80-84

4. Фінансовий лізинг: тренди та інновації 2025. URL : https://otpleasing.com.ua/press/finansovyj-lizyng-trendy-ta-innovatsiyi-2025/?utm_source=chatgpt.com

Житар Максим Олегович,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів;
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Інноваційні фінансові інструменти відіграють вирішальну роль у відновленні та розвитку економіки України в умовах воєнного стану, оскільки традиційні моделі фінансування часто не спроможні забезпечити оперативність, гнучкість і стійкість, необхідні для подолання системних викликів. Нові механізми фінансової підтримки, засновані на комбінуванні державних, приватних і міжнародних ресурсів, здатні сприяти прискоренню реконструкції критичної інфраструктури, забезпеченню соціальної стабільності та адаптації виробничої бази до нових умов. Особливе значення мають фінансові інструменти, які передбачають ризик-розподіл і гарантії, зокрема страхування воєнних ризиків, експортне кредитування з міжнародними агентствами гарантій, механізми спільних інвестицій та державних гарантій повернення капіталу. Важливим компонентом є грантові програми та субсидії, що дозволяють покривати частину капітальних витрат і підтримувати малі та середні підприємства у процесі відновлення, без утворення неприйнятного боргового навантаження. Іншою формою інноваційного інструменту є випуск державних або муніципальних облігацій, орієнтованих на відновлення інфраструктури та енергетичної мережі, з можливістю залучення інвесторів як з України, так і з-за кордону. Зелені фінанси – зокрема зелені облігації і кліматичні кредити – відкривають шанс одночасно вирішувати завдання екологічної стійкості та реконструкції, що є важливою складовою національної стратегії розвитку та відповідності міжнародним стандартам [1]. Діджиталізація фінансових послуг та розвиток фінтех-рішень сприяють підвищенню доступу громадян і бізнесу до фінансових інструментів, зменшенню трансакційних витрат і пришвидшенню виплат, зокрема вогнів соціальної допомоги та компенсацій за ушкоджене майно. Фінансова інклюзія стає невід’ємним елементом післявоєнного відновлення, оскільки велика частина постраждалого населення та малого бізнесу не мають звичних каналів фінансування, і інноваційні рішення, такі як мікрокредити